

правовий аспект): [монографія] / Ю.Г. Барабаш. – Х.: Легас, 2004. – 192 с.

4. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. № 2222- IV). – К.: Міністерство юстиції України, 2006. – 126 с.

УДК 352.34(043.2)

Істоміна О.Г., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Радзівілл О.А., к.ю.н., доцент

ЗОВНІШНЯ Й БЕЗПЕКОВА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Спільна зовнішня політика та політика безпеки (далі СЗППБ) вперше була закріплена в Маастріхтському Договорі про Європейський союз 1992 року (далі ДЄС) [1]. Проте ще до цього держави-члени координували свої дії у питаннях зовнішньої політики [2, с. 455]. Лісабонський договір реформував цей напрям діяльності Союзу. Новели Лісабонського договору (тобто нових редакцій ДЄС 1992 р. і Договору про заснування Європейського економічного співтовариства 1957 р, який тепер має назву Договір про функціонування Європейського Союзу (далі ДФЄС). Так відповідно до нової редакції договору про ЄС, у своїй міжнародній діяльності Союз керується принципами, які він намагається відстоювати, це: демократія, правова держава, верховенство права, універсальність і неподільність прав людини і основних свобод, повага до людської гідності, рівноправності і солідарності, а також повага до принципів Статуту Об'єднаних Націй і міжнародного права (п. 1. ст. 21 ДЕС) [1]. Відповідно до пункту п. 2 цієї ж статті, Союз проводить СЗППБ з метою: а) захисту своїх цінностей, фундаментальних інтересів, безпеки, незалежності і цілісності; б) консолідації і підтримки демократії, верховенства права, прав людини і принципів міжнародного права; в) збереження миру, запобігання конфліктів і зміцнення міжнародної безпеки, відповідно до цілей і принципів Статуту ООН, Гельсінського Заключного акта та Паризької хартії включно з тими, які стосуються зовнішніх кордонів; г) сприяння сталому розвитку країн, що розвиваються, в економічній, соціальній і екологічній сферах, спрямованому насамперед на подолання бідності; д) заохочення інтеграції всіх країн до світової економіки включно з поступовою ліквідацією обмежень у міжнародній торгівлі; е) надання допомоги у розробці міжнародних заходів задля збереження і поліпшення якості навколишнього середовища і належного управління світовими

природними ресурсами з метою забезпечення сталого розвитку; є) надання допомоги населенню, країнам і регіонам, які стикаються з природними або спричиненими людьми катастрофами; ж) розвитку міжнародної системи, заснованої на посиленому міжнародному співробітництві й благому глобальному управлінні.

Сферу зовнішніх повноважень Союзу регламентує Розділ V «Загальні положення про зовнішню діяльність Союзу і спеціальні положення про спільну зовнішню політику і політику безпеки» ДЄС (статті 21-46) [1] і в Частині V «Зовнішня діяльність Союзу» Договору про функціонування Європейського Союзу (далі ДФЄС) [3]. Можна також до СЗППБ віднести й положення викладені в Частині IV «Асоціація з заморськими країнами і територіями» ДФЄС [3].

ДЄС вимагає від Союзу узгодженості зовнішньополітичної діяльності Союзу в цілому, яка охоплює СЗППБ, Спільну політику з безпеки та оборони (далі СПБО), Спільну торговельну політику, політику сприяння розвитку. Рада і Комісія за підтримки Високого представника (посада введена Лісабонським договором) забезпечують таку узгодженість (ст. 21 ДЄС). Важливе значення у процесі узгодженості зовнішньополітичної діяльності має те, що Союз є суб'єктом міжнародного права (також новела Лісабонського договору).

Стратегічні напрями СЗППБ визначає Європейська рада, представлена главами держав і урядів, яка встановлює цілі й загальні орієнтири Союзу у сфері СЗППБ та інших сферах, які належать до зовнішньополітичної діяльності (статті 22 та 26 ДЄС). Європейська рада вирішує організаційні питання. Вона також призначає Високого представника Союзу із зовнішніх справ і політики безпеки (ст. 18.1 ДЄС).

Рада (Рада міністрів) Союзу діє для цілей СЗППБ у форматі Ради з питань зовнішньої політики, де вона представлена відповідними міністрами. Рада з питань зовнішньої політики визначає зовнішньополітичні дії Союзу на основі стратегічних орієнтирів, встановлених Європейською радою, і забезпечує послідовність таких дій (ст. 16.6 ДЄС). Радою з питань зовнішньої політики керує Високий представник із зовнішніх справ і політики безпеки (ст. 236 ДФЄС). Високий представник задіяний у двох інститутах Комісії, де він є віце-головою і Раді. Як один з віце-голів Комісії, він відповідає за обов'язки, покладені на цей інститут у сфері зовнішніх зносин, координує інші аспекти зовнішньополітичної діяльності Союзу. Він також головує у Раді з питань зовнішньої політики і є уповноваженим Ради у сфері СЗППБ і СПБО Союзу (ст. 18.2,3 ДЄС) [4, с. 465].

Високий представник разом із Комісією може готувати для Ради спільні пропозиції з питань СЗППБ та інших питань зовнішньополітичної діяльності (ст. 22.2 ДЄС). Високий представник і держави члени повинні виконувати рішення Європейської ради і Ради з питань СЗППБ (ст. 24.1

ДЄС). Високий представник представляє Союз у питаннях, пов'язаних із СЗППБ; веде діалог з третіми країнами і міжнародними організаціями; висловлює позицію Союзу у міжнародних організаціях і на міжнародних форумах. При виконанні наданих йому повноважень він спирається на Європейську службу зовнішньополітичної діяльності (ст. 27 ДЄС). Він також організовує координацію дій держав-членів у міжнародних організаціях і на міжнародних конференціях; отримує інформацію від Д.Ч. про діяльність міжнародних установ; консультується з Європейським парламентом з питань СЗППБ і СПБО, а також інформує його про розвиток цих напрямів діяльності Союзу (ст. 34 ДЄС).

Література

1. Договір про Європейський Союз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>
2. Гердеген М. Європейське право / М. Гердеген; пер. з нім. — К.: «К.І.С.», 2008. — 528 с.
3. Договір про функціонування Європейського Союзу [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>
4. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. В.І. Муравйова. — К.: Юрінком Інтер, 2015. — 704 с.

УДК 342.9+341.123(043.2)

Канча А. С., студентка,
Навчально-науковий Гуманітарний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Юринець Ю.Л., к.ю.н., доцент

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ

В умовах стрімкого розвитку інформатизації суспільства найбільш актуальним є захист інформації, поданої в електронній формі, саме цей вид, з огляду на нематеріальний характер, високу здатність до трансформації й передачі є найбільш вразливим до протиправних дій. Інформація в електронній формі обробляється, передається та розповсюджується за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем, будучи їх основним наповненням. В Україні останнім часом створено достатньо широку нормативно-правову базу для проведення діяльності із захисту цього виду інформації. Причому можна виділити два аспекти захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: 1) встановлення стандартів і вимог щодо характеристик інформаційних систем, які мають забезпечувати дієвість цієї системи; 2) безпосереднє правове регулювання діяльності із захисту інформації.

Наприклад, Закон України «Про телекомунікації» (ст. 1) виділяє дві